

Mai Kivelä vas

Toimenpidealoite ilmastohaitallisen mainonnan kieltämisestä Suomessa

Eduskunnalle

Kulutuskeskeisen elämäntavan seuraukset näkyvät maapallolla ihmiskunnan olemassaoloa uhkaavana ympäristökriisinä. Ilmasto kuumenee YK:n tuoreen raportin mukaan nykyuralla 2,7 astetta.¹ Silti nykytilassakin on edelleen sallittua mainostaa ilmaston kuumenemisen tärkeimpiä aiheuttajia, kuten fossiilisia polttoaineita ja lihaa. On siis täysin sallittua kannustaa ja ohjata toimintaa ympäristökriisiä kiihdyttävään kuluttamiseen, vaikka eletään ratkaisevia vuosia suunnan kääntämiseksi kohti kestäväää maailmaa.

Viime aikoina esimerkiksi Badvertising-kampanja on tehnyt mainonnan päästöjä kiihdyttäviä vaikutuksia tunnetuiksi.² Mindgames on Wheels -raportissa ruoditaan katumaastureiden yleistymistä autovalmistajien systemaattisen markkinoinnin vaikutuksesta, ja osittain tämän takia kohonneeseen päästömäärään per ajettu kilometri, per myyty auto.³

Mainonnan ilmastoperusteiselle rajoittamiselle on tilausta. Tällä hetkellä Helsingissä ja Amsterdamissa on päätetty selvittää mahdollisuuksia rajoittaa ilmastohaitallista mainontaa, Tampereella ja Tukholmassa aiheesta on tehty hiljattain valtuustoaloite. Myös esimerkiksi Lontoossa ja Pariisissa ulkomainontaa rajoitetaan arvoperusteisesti: mm. seksististä ja etnistä syrjintää hyödyntävää mainostamista on rajoitettu.⁴

Onkin aiheellista pohtia valtiotason rajoitustoimia ilmastohaitallisen mainonnan rajoittamiseksi, kuten joidenkin muiden haitallisten tuotteiden mainonnan kanssa on tehty.⁵ Esimerkkeinä tällaisista selkeästi ilmastohaitallisista hyödykekatgorioista ovat fossiiliset polttoaineet ja liha.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

1 <https://news.un.org/en/story/2021/09/1100242>

2 <https://www.badverts.org/>

3 <https://static1.squarespace.com/static/5ebd0080238e863d04911b51/t/6065dbeb73734b58372d797b/1617288180453/Mindgames+On+Wheels+-+how+advertising+sold+false+promises+of+safety+and+superiority+with+SUVs.pdf>

4 <https://www.globalcitizen.org/en/content/paris-france-bans-sexist-ads-discrimination-homoph/> ja <https://www.globalcitizen.org/en/content/beachbodyready-ban-london-mayor-body-image/>

5 Tupakan mainonnasta PeVL 4/1976.

Toimenpidealoite TPA 70/2021 vp

että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin sen selvittämiseksi, miten ilmastohaitallista mainontaa voitaisiin rajoittaa lainsäädännöllä Suomessa vähintään fossiilisten polttoaineiden ja lihan osalta

Helsingissä 23.9.2021

Mai Kivelä vas